คู่มือสำหรับประชาชน: การขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (กรณีที่ดินเอกชน-ทำสัญญาเช่าและกรณีที่ดินเอกชน-ทำสัญญาเช่าซื้อ)

หน่วยงานที่รับผิดชอบ: สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดพิจิตร สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

กระทรวง: กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

---

1. **ชื่อกระบวนงาน**: การขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (กรณีที่ดินเอกชน-ทำสัญญาเช่าและกรณีที่ดินเอกชน-ทำสัญญาเช่าซื้อ)
2. **หน่วยงานเจ้าของกระบวนงาน**: สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
3. **ประเภทของงานบริการ**: กระบวนงานบริการที่เบ็ดเสร็จในหน่วยเดียว
4. **หมวดหมู่ของงานบริการ**: อนุญาต/ออกใบอนุญาต/รับรอง
5. **กฎหมายที่ให้อำนาจการอนุญาต หรือที่เกี่ยวข้อง**:
   1) *พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการเป็นเกษตรกร พ.ศ.*2535
   2) *ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขในการคัดเลือกเกษตรกร พ.ศ.*2535 *แก้ไขเพิ่มเติม* (ฉบับที่ 3) *พ.ศ.*2538
   3) *ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเช่าซื้อที่ดิน พ.ศ.* 2558
   4) *พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมพ.ศ.* 2518 *แก้ไขเพิ่มเติม* (ฉบับที่ 3) *พ.ศ.* 2532 *มาตรา* 30
6. **ระดับผลกระทบ**: บริการที่มีความสำคัญด้านเศรษฐกิจ/สังคม
7. **พื้นที่ให้บริการ**: ส่วนภูมิภาค
8. **กฎหมายข้อบังคับ/ข้อตกลงที่กำหนดระยะเวลา** ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขในการคัดเลือกเกษตรกรซึ่งจะมีสิทธิได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.2535 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2538

   ระยะเวลาที่กำหนดตามกฎหมาย / ข้อกำหนด ฯลฯ 180 วันทำการ
9. **ข้อมูลสถิติ**

   จำนวนเฉลี่ยต่อเดือน 0

   จำนวนคำขอที่มากที่สุด 0

   จำนวนคำขอที่น้อยที่สุด 0
10. **ชื่ออ้างอิงของคู่มือประชาชน** [สำเนาคู่มือประชาชน] การขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (กรณีที่ดินเอกชน-ทำสัญญาเช่าและกรณีที่ดินเอกชน-ทำสัญญาเช่าซื้อ)
11. **ช่องทางการให้บริการ**
    1) ***สถานที่ให้บริการ****สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด/ติดต่อด้วยตนเองณหน่วยงาน*

       ระยะเวลาเปิดให้บริการ *เปิดให้บริการวันจันทร์ถึงวันศุกร์ (ยกเว้นวันหยุดที่ทางราชการกำหนด) ตั้งแต่เวลา*

08:30 - 16:30 *น.* (*มีพักเที่ยง*)

หมายเหตุ -

12. หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข(ถ้ามี) ในการยื่นคำขอ และในการพิจารณาอนุญาต

1. เกษตรกรตามกฎหมายปฏิรูปที่ดินหมายความถึง (1) เป็นเกษตรกรผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลักหรือ (2) เป็นเกษตรกรผู้ประสงค์จะประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลักซึ่งได้แก่ผู้ยากจน/ ผู้ที่จบการศึกษาทางการเกษตรกรรม/ บุตรของเกษตรกรทั้งนี้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการเป็นเกษตรกร พ.ศ.2535
2. เกษตรกรผู้ยื่นคำขอจะต้องมีคุณสมบัติตามที่กฎหมายกำหนดได้แก่
   - มีสัญชาติไทย
   - บรรลุนิติภาวะหรือเป็นหัวหน้าครอบครัว
   - มีความประพฤติดีและซื่อสัตย์สุจริต
   - มีร่างกายสมบูรณ์ขยันขันแข็งและสามารถประกอบการเกษตรได้
   - ไม่เป็นคนวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
   - ต้องไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเองเพียงพอแก่การเลี้ยงชีพอยู่ก่อนแล้ว (มีที่ดินเมื่อรวมกับคำขอต้องไม่เกินกว่า 50 ไร่หรือ 100 ไร่แล้วแต่กรณี)
   - เป็นผู้ยินยอมปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับและเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

   หมายเหตุ*** เกษตรกรสามารถยื่นคำขอเข้าทำประโยชน์ได้เมื่อได้มีประกาศของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด (คปจ.) กำหนดระยะเวลาและสถานที่เท่านั้นโดยระยะเวลาดังกล่าวต้องไม่น้อยกว่า 15 วันและขยายได้รวมแล้วไม่เกิน 90 วัน
3. ผู้ที่เคยได้รับการจัดที่ดินจากส.ป.ก. หรือจากหน่วยงานอื่นๆของรัฐมาแล้วแต่ถูกตัดสิทธิเนื่องจากไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับของหน่วยงานต้องพ้นระยะเวลา 5 ปีก่อนจึงจะมีสิทธิยื่นคำขอได้
4. ผู้ที่ได้รับหนังสืออนุญาตให้เข้าอยู่อาศัยหรือประกอบการเกษตรในเขตป่าสงวนแห่งชาติจะต้องทำหนังสือยินยอมสละสิทธิหนังสืออนุญาตนั้นก่อนได้รับสิทธิตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
5. คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเป็นผู้จัดลำดับเกษตรกรที่จะจัดที่ดินให้และเกษตรกรนั้นจะต้องอยู่ในหลักเกณฑ์ ดังนี้
   - เป็นเกษตรกรผู้เช่าที่ดินแปลงที่นำมาดำเนินการและเป็นผู้ทำกินในที่ดินนั้น
   - เป็นเกษตรกรผู้ได้รับการขึ้นทะเบียนขอรับที่ดินทำกินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
   - เป็นเกษตรกรอื่นตามที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดกำหนด
6. เมื่อคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดดำเนินการคัดเลือกเกษตรกรให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินแล้วจะได้มีประกาศผลการคัดเลือกปิดไว้ในที่เปิดเผยณศาลากลางจังหวัดสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดที่ว่าการอำเภอหรือกิ่งอำเภอที่ทำการกำนันแห่งท้องที่และที่ชุมชนในท้องที่ดำเนินการมีกำหนดเวลาประมาณ 30 วัน

7. ภายหลังจากครบกำหนดเวลาตามประกาศผลการคัดเลือกเกษตรกรแล้วปฏิรูปที่ดินจังหวัดก็จะมีหนังสือนัดหมายให้มาทำสัญญาเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก. 4-14ก)/ หนังสือรับมอบที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก. 4-28ข)

8. กรณีผู้เช่าซื้อจะต้องมีคุณสมบัติเพิ่มเติม ดังนี้

8.1 เป็นผู้มีรายได้เพียงพอที่จะสามารถชำระค่าเช่าซื้อที่ดินได้

8.2 จะต้องไม่เป็นผู้ติดค้างชำระค่าเช่าที่ดินหรือค้างชำระหนี้สินกับส.ป.ก. และหนี้สินของสถาบันอื่นๆโดยไม่มีเหตุผลสมควร

หมายเหตุ : 1. กรณีคำขอหรือเอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณาไม่ครบถ้วนหรือไม่ถูกต้องและไม่อาจแก้ไขเพิ่มเติมได้ในขณะนั้นผู้รับคำขอและผู้ยื่นคำขอจะต้องลงบันทึกความบกพร่องและรายงานเอกสารหลักฐานร่วมกัน พร้อมกำหนดระยะเวลาให้ผู้ยื่นคำขอดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมหากผู้ยื่นคำขอไม่ดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมภายในระยะเวลาที่กำหนดผู้รับคำขอจะดำเนินการคืนคำขอและเอกสารประกอบการพิจารณา

2. ขั้นตอนการดำเนินงานตามคู่มือจะเริ่มนับระยะเวลาตั้งแต่เจ้าหน้าที่ตรวจสอบเอกสารครบถ้วนถูกต้องตามที่ระบุไว้ในคู่มือประชาชนเรียบร้อยแล้ว

3. ทั้งนี้จะมีการแจ้งผลการพิจารณาและกำหนดวันทำสัญญาให้ผู้ยื่นคำขอทราบภายใน 7 วันนับแต่วันที่พิจารณาแล้วเสร็จ

13. **ขั้นตอน ระยะเวลา และส่วนงานที่รับผิดชอบ**

ที่	ประเภทขั้นตอน	รายละเอียดของขั้นตอนการบริการ	ระยะเวลาให้บริการ	ส่วนงาน / หน่วยงานที่รับผิดชอบ	หมายเหตุ
1)	การตรวจสอบเอกสาร	1.1 การยื่นคำขอเข้าทำประโยชน์ฯ 1.2 ตรวจสอบคำขอและตรวจสอบเอกสาร 1.3 ตรวจคุณสมบัติเบื้องต้น 1.4 ออกใบรับคำขอ	1 วันทำการ	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด	-
2)	การพิจารณา	2.1 ดำเนินการสำรวจรังวัดแปลงที่ดินการสอบสวนสิทธิการตรวจสอบคุณสมบัติอื่นๆ และดำเนินการจัดทำบัญชีคัดเลือกเกษตรกร	60 วันทำการ	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด	-

ที่	ประเภทขั้นตอน	รายละเอียดของขั้นตอนการบริการ	ระยะเวลาให้บริการ	ส่วนงาน / หน่วยงานที่รับผิดชอบ	หมายเหตุ
3)	-	2.2 ส.ป.ก.จังหวัดรวบรวมข้อมูลเอกสารทั้งหมดเสนอคณะอนุกรรมการปฏิรูปที่ดินอำเภอพิจารณาเห็นชอบ	30 วันทำการ	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด	-
4)	-	2.3 ส.ป.ก.จังหวัดนำผลการพิจารณาของคณะอนุกรรมการปฏิรูปที่ดินอำเภอเสนอคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดพิจารณาอนุญาต	30 วันทำการ	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด	-
5)	-	2.4 ส.ป.ก.จังหวัดเสนอให้ผู้มีอำนาจลงนามในประกาศคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดแจ้งผลการคัดเลือกเกษตรกรให้ทราบหรือคัดค้าน	40 วันทำการ	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด	-
6)	การลงนาม/คณะกรรมการมีมติ	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดลงนามในหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน	1 วันทำการ	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด	(พร้อมทั้งนัดวันทำสัญญาเช่าที่ดินหรือเช่าซื้อที่ดินเพื่อเกษตรกรรม - นำชี้แปลงที่ดินที่รับมอบ)

ระยะเวลาดำเนินการรวม 162 วันทำการ

14. งานบริการนี้ผ่านการดำเนินการลดขั้นตอน และระยะเวลาปฏิบัติราชการมาแล้ว

ยังไม่ผ่านการดำเนินการลดขั้นตอน

15. รายการเอกสารหลักฐานประกอบการยื่นคำขอ

15.1) เอกสารยืนยันตัวตนที่ออกโดยหน่วยงานภาครัฐ

ที่	รายการเอกสารยืนยันตัวตน	หน่วยงานภาครัฐผู้ออกเอกสาร	จำนวนเอกสารฉบับจริง	จำนวนเอกสารสำเนา	หน่วยนับเอกสาร	หมายเหตุ
1)	บัตรประจำตัวประชาชน	กรมการปกครอง	0	1	ฉบับ	(บัตรประจำตัวประชาชนคู่สมรส (ถ้ามี) สำเนา 1 ฉบับ)
2)	สำเนาทะเบียนบ้าน	กรมการปกครอง	0	1	ฉบับ	-
3)	ทะเบียนสมรส	กรมการปกครอง	0	1	ฉบับ	(ถ้ามี)
4)	ใบสำคัญการเปลี่ยนชื่อ	กรมการปกครอง	0	1	ฉบับ	(เปลี่ยนสกุล (ถ้ามี))
5)	ทะเบียนการหย่า	กรมการปกครอง	0	1	ฉบับ	(ถ้ามี)

15.2) เอกสารอื่น ๆ สำหรับยื่นเพิ่มเติม

ที่	รายการเอกสารยื่นเพิ่มเติม	หน่วยงานภาครัฐผู้ออกเอกสาร	จำนวนเอกสารฉบับจริง	จำนวนเอกสารสำเนา	หน่วยนับเอกสาร	หมายเหตุ
1)	หลักฐานเกี่ยวกับที่ดินของตนเองคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะเช่นโฉนด, น.ส.3, น.ส.3 ก, ส.ป.ก. 4-01, สทก., น.ค.,กสน.	กรมที่ดิน	0	1	ฉบับ	(ถ้ามี)

16. ค่าธรรมเนียม

ไม่มีค่าธรรมเนียม

17. **ช่องทางการร้องเรียน**

1) **ช่องทางการร้องเรียน** สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด

หมายเหตุ *(ณ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดที่ยื่นคำขอ)*

2) **ช่องทางการร้องเรียน** สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

หมายเหตุ *(เลขที่ 1 ถนนราชดำเนินนอก หรือเว็บไซต์ http://eoffice.alro.go.th/alro_complain แขวงบ้านพานถมเขตพระนครกรุงเทพฯ 10200)*

3) **ช่องทางการร้องเรียน**ศูนย์บริการประชาชนสำนักปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ *(เลขที่ 1 ถ.พิษณุโลกเขตดุสิตกทม. 10300 / สายด่วน 1111 / www.1111.go.th / ตู้ปณ.1111 เลขที่ 1 ถ.พิษณุโลกเขตดุสิตกทม. 10300)*

4) **ช่องทางการร้องเรียน**ศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (ศอตช.) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐ

หมายเหตุ (99 หมู่ 4 อาคารซอฟต์แวร์ ปาร์ค ถนนแจ้งวัฒนะ ตำบลคลองเกลือ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี 11120 / http://www.pacc.go.th/cnac / สายด่วน PACC Call Center 1206)